

Input // output

Beleggingsfondsen

Zijn banken noodzakelijk voor geldschepping? Kučinskas onderzocht de relatie tussen geldschepping en financiële stabiliteit door het Diamond-Dybvig-model van liquiditeitsverzekering voor spaarders bij banken te verrijken met beleggingsfondsen. Net als in het originele model worden consumenten in het model van Kučinskas getroffen door onverwachte liquiditeitsbehoeften, maar nu kunnen ze ervoor kiezen om te investeren in een beleggingsfonds zonder tussenkomst

van een bank. Uit de analyse blijkt dat zowel banken als beleggingsfondsen efficiënt in geld voorzien, maar beleggingsfondsen qua financiële stabiliteit superieur zijn. De voornaamste reden zou zijn dat bij onverwachte liquiditeitsbehoeften een bank te maken kan hebben met bankruns, terwijl dat risico bij beleggingsfondsen ontbreekt.

Kučinskas, S. (2015) *Liquidity creation without banks*. Tinbergen Institute Discussion Paper, 101.

Geprikkelde ouders

De rol van de ouders is cruciaal voor de ontwikkeling van een kind. Aangezien ouderlijke betrokkenheid niet vanzelfsprekend is, kunnen financiële prikkels mogelijk helpen. Freyer *et al.* probeerden dit idee uit in een veldexperiment waarin ze ouders uit een achterstandswijk in Chicago beloonden als ze actief hun kinderen steunden. Ouders kregen een periode lang ouderschapslessen, waar ze leerden hoe te helpen met huiswerk en prestatieverhoging, waarna ze bij succes een geldbedrag kregen. Na de beloningsperiode verbeterde de cognitieve en niet-cognitieve vaardigheden van het kind significant wanneer ouders werden beloond voor actief ouderschap. Dit resultaat blijkt echter verschillend uit te vallen per culturele achtergrond, waarbij het om onduidelijke redenen geen effect had op afro-amerikaanse families. De auteurs concluderen dat het belonen van ouders kansen biedt, maar dat beleidsmakers rekening moeten houden met de heterogeniteit binnen de beoogde groep.

Freyer, R.G. jr., S.D. Levitt en J.A. List (2015) *Parental incentives and early childhood achievement: a field experiment in Chicago Heights*. NBER Working Paper, 21477.

Klikgedrag

Veel potentiële huizenkopers zoeken informatie op internet. Van Dijk en Francke onderzochten op basis van gegevens van Funda.nl, de grootste online-makelaar in Nederland, of dit zoekgedrag prijzen en verkoop op de Nederlandse huizenmarkt kan helpen verklaren. In de data uit de periode 2011–2013 kwantificeerden de auteurs het aantal *clicks* als de vraag naar huizen. Een stijging van de *clicks* veroorzaakt een verandering in de prijs en de verkoop in de huizenmarkt. Andersom reageren de *clicks* niet op de prijs, maar wel negatief op de verkoop. De auteurs stellen dat er bij hogere verkoopcijfers minder kopers, en daarmee potentiële *clicks*, overblijven. Van Dijk en Francke concluderen dat het internetzoekgedrag op de woningmarkt de dynamiek rond de prijs en verkoop helpt verklaren.

Dijk, D. van. en M. Francke (2015) *Internet search behavior, liquidity and prices in the housing market*. DNB Working Paper, 481.

Alternatief raamwerk

Om de werking van monetair beleid te analyseren, gebruikt men vaak een nieuw-keynesiaans raamwerk op basis van starre prijzen en lonen. Sterk en Tenreyro presenteren een alternatief model waarbij nominale rigiditeit is losgelaten. Hierin doen ze de aanname dat de overheid een staatschuld heeft en leggen ze de nadruk op duurzame productie in overlappende generaties. Het model volgt de redenering dat een centrale bank die staatschuld opkoopt een negatief effect heeft op het vermogen van de private sector. Hierna zullen de huishoudens meer sparen waardoor de rente daalt. Door de lage rente zal de sector van de duurzame goederen groeien. Het model vindt hierin een empirische basis in hoe de monetaire interventies de economie van de Verenigde Staten beïnvloeden. De auteurs concluderen daarmee dat het gepresenteerde mechanisme het nieuw-keynesiaanse model kan complementeren in monetaire beleidsanalyses.

Sterk, V. en S. Tenreyro (2015) *The transmission of monetary policy through redistributions and durable purchases*. CEPR Discussion Paper, 10785.

Co-auteurschap

In 2013 had een economische paper gemiddeld 2,23 auteurs. Ten opzichte van 1991 betreft dit een stijging van tweedertal auteur. Dit blijkt uit onderzoek bij 752.680 papers uit de database van *Research Papers in Economics*, de wereldwijde index voor economische papers. Voornamelijk papers met meerdere

2,23
auteurs per paper

auteurs werden gepubliceerd in vooraanstaande wetenschappelijk tijdschriften. Verder blijkt uit de regressieanalyse dat het aantal auteurs positief samenhangt met het aantal citaties en de lengte van zowel het artikel als titel.

Rath, K. en K. Wohlrabe (2015) *Recent trends in co-authorship in economics: evidence from RePEc*. CESifo Working Paper, 5492.

Jongens tegen de meisjes

Jongens doen het op slechter school dan meisjes. Ze halen lagere cijfers en komen op een lager onderwijsniveau terecht, doordat ze minder gedisciplineerd en praktischer zouden zijn. Fairlie onderzocht met een veldexperiment of computergebruik een rol speelt bij de tegenvallende prestaties van de jongens. Kinderen kregen op een basisschool in Californië een computer die ze thuis vrij mochten gebruiken. Jongens gamen eerder dan dat ze huiswerk maakten, maar chatten minder dan meisjes. Uit de analyse blijkt echter dat deze verschillen niet bijdragen aan een verschil in schoolcijfers. Met andere woorden, het computergebruik verdringt niet de tijd die zowel jongens als meisjes besteden aan huiswerk. Het bekende beeld dat jongens minder gedisciplineerd zijn, en het daarom slechter doen, komt hiermee onder druk te staan.

Fairlie, R.W. (2015) Do boys and girls use computers differently, and does it contribute to why boys do worse in schools than girls. *CESifo Working Paper*, 5496.

Fruitige prikkels

Een goed bedoelde prikkel kan een averechts effect hebben. Het kan een signaal afgeven dat het goede gedrag – bijvoorbeeld gezond eten – niet plezierig is, waardoor anderen het gedrag niet zullen kopiëren. Angelucci *et al.* bevestigden deze gedachtegang met een veldexperiment in de kantine van een basisschool in Chicago. Kinderen kozen tussen druiven en koekjes door respectievelijk een groene of een blauwe kaart neer te leggen. Om het kiezen van druiven aan te moedigen, stond op willekeurige groene kaarten een geel kroontje, dat betekende dat een kind kans maakte op een prijs, nadat het een kaart had neergelegd en die van zijn klasgenoten had gezien. Op deze manier kon een kind zien of een klasgenoot beloofd werd of uit zichzelf druiven koos, waarna ze de kans kregen om van kaart te veranderen. In dat geval blijkt de prikkel ineffectief te zijn. Een kind dat kiest voor druiven omdat het dan kans maakt op een prijs, zou suggereren dat het eten van druiven onplezierig is. Alleen wanneer het kind het gele kroontje verborgen moest houden voor klasgenoten, bleek de prikkel effectief. De auteurs benadrukken dat het gebruik van een prikkel, door mogelijke negatieve neveneffecten, ineffectief kan werken.

Angelucci, M., S. Prina, H. Royer en A. Samek (2015) When incentives backfire: spillover effects in food choice. *NBER Working Paper*, 21481.

Meer immigranten

In 2014 vestigden 182.949 immigranten zich in Nederland. Ze kwamen voornamelijk uit Engeland, Duitsland, België en Polen. Andersom vertrokken er ook vanuit Nederland migranten richting deze landen. Het migrantensaldo, emigranten minus immigran-

Marktfinanciering

Banken financieren tachtig procent van de midden- en kleinbedrijven. Deze afhankelijkheid is riskant, aangezien banken gevoelig zijn voor bankruns tijdens een financiële crisis. Volgens Bijlsma *et al.* is het vanuit beleidsoogpunt wenselijk om de nadruk te leggen op een marktgeoriënteerde financiering. Bedrijven moeten makkelijker kunnen overschakelen op durfkapitaal, crowdfunding en beleggingsfondsen. De Nederlandse overheid kan deze transitie stimuleren door zelf tijdelijk te participeren in beleggingsfondsen en de fiscale stimulans voor schuldfinanciering te verminderen.

Bijlsma, M., S. van Veldhuizen en B. Vogt (2015) Een wereld zonder banken? Marktfinanciering en bankfinanciering in perspectief. *CPB Policy Brief*, 14.

Agglomeratie

Internet helpt bedrijven communiceren met de buitenwereld. De noodzaak hiervan is beperkter als klanten, leveranciers en concurrenten in de buurt zijn. Verwacht kan worden dat een grotere agglomeratie tot minder internetgebruik leidt. Chang *et al.* bewijzen dit verband met cijfers over ruim 150.000 fabrieken in Taiwan. De resultaten laten zien dat bedrijven minder investeren in internetgebruik bij industrieën die sterker geconcentreerd zijn in bepaalde regio's. Dit suggereert een substitutie-effect tussen agglomeratie en internetgebruik. Als gevolg hiervan is de vestigingslocatie voor een bedrijf door internet minder belangrijk geworden, zeggen de auteurs.

Chang, C.L., M. McAleer en Y.C. Wu (2015) Industrial agglomeration and use of the internet. *Tinbergen Institute Discussion Paper*, 098.

Ouderen tegen jongeren

Ouderen zijn vaker werkloos dan jongeren. Hoewel ze meer ervaren zijn, zijn ze volgens werkgevers minder flexibel en hebben ze hogere gezondheidskosten. Baert *et al.* stuurden in Vlaanderen fictieve sollicitaties om te onderzoeken of werkgevers eerder ouderen afwijzen. Behalve op leeftijd verschillen de sollicitatiebrieven ook op werkervaring. Ouderen met werkervaring die niet aansloot op de vacature hadden 65 procent minder kans op een sollicitatiegesprek, terwijl ouderen die een tijd inactief waren 41 procent minder kans hadden. Opvallend genoeg blijken ouderen die wel voldoende aansluitende werkervaring hadden even veel kans te hebben op een sollicitatiegesprek als jongere sollicitanten. De auteurs beredeneren dat ouderen hun leeftijd kunnen compenseren met de juiste ervaring. Baert, S., J. Norga, Y. Thuy en M. van Hecke (2015) Getting grey hairs in the labour market: an alternative experiment on age discrimination. *IZA Discussion Paper*, 9289.

Informele training

Bijscholing rendeert minder voor zowel de werkgever als de werknemer bij een tijdelijk arbeidscontract. Voor beide partijen is het immers onzeker of de kostbare training zich terugverdient. Niettemin verdient een tijdelijke werknemer eerder een vaste baan wanneer hij zich bijschoolt tijdens zijn werk. Dit heeft tot gevolg dat er een grotere loonsongelijkheid ontstaat tussen enerzijds permanente en anderzijds tijdelijke werknemers. Sequeda *et al.* onderzochten de empirische basis van deze redenatie met gegevens uit twintig OESO-landen. Tijdelijke werknemers blijken minder vaak in trainingen te participeren, maar meer te leren van werksituaties dan vaste werknemers. Het onderzoek suggereert dat beleidsmakers loonsongelijkheid tussen flexibele en vaste werknemers kunnen verminderen door meer kansen te bieden om te leren tijdens het werken.

Sequeda, M.F., A. de Grip en R. van der Velden (2015) Does on-the-job informal learning in OECD countries differ by contract duration. *ROA Research Memorandum*, 8.

182.949
immigranten

ten, blijkt echter alleen bij Polen negatief. Verder is er sinds 2005 een stijgende trend van immigranten te zien, maar kenden het aantal emigranten, en daarmee het migrantensaldo, pieken en dalen.

CBS (2015) Migratie; land van herkomst / vestiging, geboorteland en geslacht. *CBS Statline*, 1 september.